

ОБЩИНА ХАЙРЕДИН

ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА ХАЙРЕДИН 2016-2020г

Хайредин, 2016г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1 ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
1.1 ЗАКОНОВИ ИЗИСКВАНИЯ И ПРОГРАМНИ ДОКУМЕНТИ, ВЪЗ ОСНОВА НА КОИТО Е РАЗРАБОТЕНА ПРОГРАМАТА.....	5
1.2 ВРЕМЕВИ ХОРИЗОНТ НА ПРОГРАМАТА.....	5
1.3 МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ОБЩИНАТА.....	6
1.4 ГЕОГРАФСКИ, КЛИМАТИЧНИ, ДЕМОГРАФСКИ И СОЦИАЛНО ИКОНОМИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОБЩИНА ХАЙРЕДИН.....	7
1.4.1 Физикогеографска характеристика.....	7
1.4.2 Климат.....	8
1.4.3 Транспортна инфраструктура.....	8
1.4.4 Населени места.....	9
1.4.5 Население.....	9
1.5. Защитени зони и защитени територии.....	9
1.6 ОТПАДЪЦИ В ОБХВАТА НА ПУО	11
1.7 ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА.....	11
1.8 ПРОЦЕС НА ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ.....	13
1.9 ОРГАНИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЕНИЕ	13
2 ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО И ПРОГНОЗИТЕ ЗА БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ХАЙРЕДИН	14
2.1 ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО И ПРОГНОЗА ЗА ОТПАДЪЦИТЕ, ОБРАЗУВАНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ХАЙРЕДИН	14
2.1.1 Анализ и оценка на действащото законодателство и програмни документи на община Хайредин в контекста на правата и задълженията на общините по отношение на отпадъците	14
2.1.2 Анализ на отпадъците	15
2.1.3 Анализ на инфраструктурата за управление на отпадъци	23
2.1.4 Анализ на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците, с акцент върху контролните функции.....	23
2.1.5 Анализ и информация за замърсени в миналото площащи за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване	24
2.1.6 Анализ на организационните схеми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите	24
2.1.7 Анализ на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците	25
2.1.8 Анализ на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци.....	26
3 SWOT АНАЛИЗ	26
3.1 ДОСТИЖЕНИЯ И СИЛНИ СТРАНИ.....	27
3.2 ПРОБЛЕМИ И СЛАБИ СТРАНИ.....	28
3.3 ВЪЗМОЖНОСТИ.....	28

3.4 ЗАПЛАХИ	28
4 ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА 2016-2020 г. И АЛТЕРНАТИВА ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ	29
5 РАЗРАБОТВАНЕ НА ПОДПРОГРАМИ С МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА НАПРЕДЪКА.....	30
ПОДПРОГРАМА ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ	33
ПОДПРОГРАМА ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ И ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ПОДГОТОВКА ЗА ПОВТОРНА УПОТРЕБА И ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ ОТ ХАРТИЯ, МЕТАЛИ, ПЛАСТМАСА И СТЬКЛО	51
ПОДПРОГРАМА ЗА ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ, ПОДПОМАГАЩО ВЗЕМАНЕТО НА ИНФОРМИРАНИ УПРАВЛЕНСКИ РЕШЕНИЯ И ПОДОБРЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ОБЩИНАТА	61
6 КООРДИНАЦИЯ С НАЦИОНАЛНИ, ОБЩИНСКИ И РЕГИОНАЛНИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ	68
6.1 ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ НА НАЦИОНАЛНО РАВНИЩЕ	68
6.2 ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ НА ОБЩИНСКО И РЕГИОНАЛНО РАВНИЩЕ	68
7 СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ, ОТЧЕТ, КОНТРОЛ и АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ	68

1 ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за управление на отпадъците (ПУО) на община Хайредин е изготвена за периода 2016-2020 г. на основание чл. 52 от ЗУО. Съгласно чл. 52, ал. 2 от ЗУО, тя е секторна програма и неразделна част от общинската програма за опазване на околната среда. Обхватът и съдържанието на документа са в съответствие с „Методически указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците“, утвърдени със Заповед № РД-211/31.03.2015 г. на Министъра на околната среда и водите, както и със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г. и Националната програма за предотвратяване образуването на отпадъци 2014-2020 г. Програмата за управление на отпадъците на община Хайредин (2016-2020г.) се явява един от най-важните инструменти за прилагането на законодателството по управление на отпадъците на местно ниво и представлява документ, който цели да послужи за бъдещо по-ефективно и екологосъобразно управление на отпадъците.

В приложение към програмата са изготовени 9 анализа, свързани със съществуващото положение по управление на отпадъците в Община Хайредин. Въз основа на основните изводи и препоръки по всеки анализ са идентифицирани дейностите (мерките) за постигане на целите, поставени в националното законодателство по управление на отпадъците до 2020г. За всяка конкретна дейност (мярка) са определени необходимите финансови средства, източници на финансиране, срокове, очаквани резултати и индикатори за изпълнение на целите/мерките. Програмата включва 4 стратегически цели, съпътствани от 8 оперативни цели и 7 подпрограми.

Очаква се програмата да окаже принос за ефективно използване на ресурсите и намаляване на вредните въздействия на отпадъците върху околната среда.

1.1 ЗАКОНОВИ ИЗИСКВАНИЯ И ПРОГРАМНИ ДОКУМЕНТИ, ВЪЗ ОСНОВА НА КОИТО Е РАЗРАБОТЕНА ПРОГРАМАТА

При разработването на програмата са взети предвид следните законови изисквания и редица европейски и национални програмни и методически документи и изследвания, в т.ч.:

- Закона за управление на отпадъците (Обн. ДВ бр.53/2012г., изм. и доп., бр. 105 от 30.12.2016 г., бр. 13 от 7.02.2017 г.) и наредбите към него;
- Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г., приет с Решение №831 от 22.12.2014 г. на МС на Република България и Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци, като част от него;
- Методически указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците, одобрени със Заповед № РД-211/31.03.2015г. от МОСВ;
- Изготвяне на план за управление на отпадъците, методологична обяснителна бележка, 2012 г., ЕК, Генерална дирекция „Околна среда“;
- Ръководство за разработване на програми за предотвратяване на образуването на отпадъци, ЕК, Генерална дирекция „Околна среда“;
- Насоки за изготвяне на програми за предотвратяване на образуването на хранителни отпадъци, ЕК, Генерална дирекция „Околна среда“;
- Национален стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г.;
- Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на територията на Република България за периода 2011-2020 г.

1.2 ВРЕМЕВИ ХОРИЗОНТ НА ПРОГРАМАТА

Програмата се разработва и приема за периода 2016-2020г., който се вмества в периода на действие на Националния план за управление на отпадъците - 2014-2020 г. Крайният срок на Националния план съвпада с периода на програмиране и ползване на европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г. и крайния срок на „Европа 2020: Националната програма за реформи”.

1.3 МЕСТОПОЛОЖЕНИЕ НА ОБЩИНАТА

Разположена в Северозападна България, в Дунавската равнина по поречието на река Огоста, община Хайредин заема площ от 190,4 кв.км. Средната надморска височина е 113,8 м. Община Хайредин е най-малката община в област Враца. В нейния състав се включват шест села: Хайредин, Михайлово, Манастирище, Бързина, Ботево и Рогозен. Общината е разположена в Северозападна България. Тя граничи с общините Козлодуй, Мизия, Бяла Слатина, Борован, Криводол, Вълчедръм и Бойчиновци.

1.4 ГЕОГРАФСКИ, КЛИМАТИЧНИ, ДЕМОГРАФСКИ И СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОБЩИНА ОРЯХОВО

1.4.1 Физикогеографска характеристика

Релеф

Релефът на общината е подчертано равнинен със слабо изразен хълмист характер. Теренът се състои от много плитки речни долини и ниско чисто плоски възвишения. Основните скали в община Хайредин са седиментни. Те са представени предимно от лъос - 82 % и варовит пясъчник и глина – 18%

Полезни изкопаеми.

Общината не е богата на полезни изкопаеми. В землището на село Манастирище има находище на мушелкалк, което от 2013 г. не е в експлоатация.

Води

Водните ресурси на община Хайредин са ограничени. Основен хидроизточник е река Огоста и трите язовира, разположени край селата – два в землището на село Рогозен и един в землището на селата Бързина и Ботево. В близост до село Хайредин се намира минерален извор. Хидрогеоложките условия на територията на общината са предпоставка за образуване на подземни води.

Почви

На територията на общината са разпространени следните почвени типи: алувиални, алувиално-ливадни, излужени и карбонатни черноземни. Горският фонд се състои от следните типове гори: широколистни високостълбени, горско-плодни, акациеви и иглолистни. *Литологическа основа* – на територията на общината има свлачищни процеси. Едното място е на територията на село Манастирище, а второто се намира между селата Хайредин и Ботево.

Шум и радиоактивност

Община Хайредин се характеризира със сравнително нормална шумова среда. Подмяната и поддръжката на съществуващата пътна настилка би довело до значително подобряване на шумовата среда.

1.4.2 Климат

Климатът е закономерна последователност на атмосферните процеси, създаващи се в резултат на взаимодействието на слънчевата радиация, атмосферната циркулация и подложната повърхност, т.е. това е многогодишният режим на времето на дадено място, обусловен от географското му положение. Най-общо разглежданата територия се отнася към Умерено континенталната климатична подобласт на Европейско континенталната климатична област. В тази подобласт континенталният характер на климата е най-добре изразен. Откритостта ѝ към североизток е предпоставка за преобладаването на континентални въздушни маси през зимата, което е причина тук тя да е най-студена в сравнение с всички останали низини на страната. Лятото е горещо при преобладаване на субтропични въздушни маси идващи от по-южните широчини.

През лятото по-интензивни захлаждания има в случаите на нахлуване на свеж атлантически въздух от по-големите широчини.

Континенталността на климата ярко се проявява в добре изразения летен максимум и зилен минимум на валежите.

1.4.3 Транспортна инфраструктура

Транспортната мрежа на общината е представена от шосейна- III и IV класни пътища. Плътността на пътната мрежа е 49,9 кв.м.

1.4.4 Населени места

Административен център на общината е село Хайредин, като тя обединява още 5 населени места - Манастирище, Михайлово, Рогозен, Бързина и Ботево.

1.4.5 Население

Демографската характеристика на община Хайредин е следствие от множество вътрешни фактори, като например социално-икономически и културно-исторически фактори, които оказват влияние върху динамиката на населението, неговата структура и прираст. Демографските тенденции в общината следват тези на национално ниво, като задълбочаващата се демографска криза и застаряване на населението са характерни и за община Хайредин. Динамиката в броя населението разкрива тенденция на продължително, постоянно и задълбочаващо се намаляване, дължащо се на нарушена възрастова структура, намаляване на репродуктивната способност на населението, емиграция.

Следвайки описаните по-горе тенденции към 31.12.2012 г. в Община Хайредин живеят 5167 души, към 31.12.2013 г. - 5084, към 31.12.2014 г. – 4960 и към 31.12.2015 г. съответно 4837.

1.5 ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ И ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

„Натура 2000“ включва специални защитени райони, определени от страните-членки на Европейския съюза, съгласно Директивата за опазване на природните местообитания и Директивата за защита на дивите птици. На територията на община Хайредин в землищата на селата Манастирище, Михайлово и Хайредин е разположена част от защитена зона „Златията“ за опазване на дивите птици с идентификационен код BG0002009. Съгласно т. б от Заповед № 548 /05.09.2008 на МОСВ (обн. ДВ, бр. 83/2008г.) в границите на защитената зона се забранява:

- премахването на характеристики на ландшафта (синори, единични и групи дървета, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове) при ползването на земеделските земи като такива;
- залесяването на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработвани земи и трайни насаждения;
- използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;
- косенето на ливадите от периферията към центъра с бързоподвижна техника и преди 15 юли;
- извършването на дейности, свързани с отводняване или пресушаване на мочурища, ливади и естествени водни обекти;
- подмяната на крайречните гори от местни дървесни видове с неместни такива на разстояние до 50 м от границите на водните обекти.

Предмет на опазване в защитена зона „Златията“ са следните видове птици:

Видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 Видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Голям воден бик /Botaurusstellaris/, Малък воден бик /Ixobrychusminutus/, Малка бяла чапла /Egrettagarzetta/, Червена чапла /Ardeapurpurea/, Бял щъркел /Ciconiaciconia/, Осояд /Pernisapivorus/, Черна каня /Milvusmigrans/, Орел змияр /Circaetusgallicus/, Тръстиков блатар /Circusaeruginosus/, Полски блатар /Circuscyanus/, Степен блатар /Circusmacrourus/, Ливаден блатар /Circuspygargus/, Малък креслив орел /Aquila pomarina/, Късопръст ястреб /Accipiter brevipes/, Белоопашатмишелов /Buteorufinus/, Вечерна ветрушка /Falcovespertinus/, Малък сокол /Falcocolumbarius/, Сокол скитник /Falcoperegrinus/, Сив жерав /Grusgrus/, Дропла /Otistarda/, Козодой /Caprimulguseuropaeus/, Земеродно рибарче /Alcedo atthis/, Синявица /Coraciasgarrulus/, Сив кълвач /Picuscanus/, Сирийски пъстър кълвач /Dendrocopos syriacus/, Дебелоклюна чучулига /Melanocorypha calandra/, Късопръста чучулига /Calandrellabachydactyla/, Горска чучулига /Lullula arborea/, Полска бъбрица /Anthus campestris/, Червеногърб сврачка /Lanius collurio/, Черночеласврачка /Lanius minor/, Ястребогушокоприварче /Sylvianisoria/, Градинска овесарка /Emberiza hortulana/.

Видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Малък гмурец /Tachybaptusruficollis/, Голям гмурец /Podiceps cristatus/, Черногуш гмурец /Podiceps nigricollis/, Голям корморан

/Phalacrocoraxcarbo/, Сива чапла /Ardeacinerea/, Зеленоглава патица /Anasplatyrhynchos/, Лятно бърне /Anasquerquedula/, Малък ястреб /Accipiternisus/, Обикновен мишев /Buteobuteo/, Черношипаветрушка (Керкенез) /Falcotinnunculus/, Соколорко /Falcosubbuteo/, Воден дърдавец /Rallusaquaticus/, Зеленоноожка /Gallinulachloropus/, Лиска /Fulicaatra/, Речен дъждосвирец /Charadriusdubius/, Обикновена калугерица /Vanellusvanellus/, Пчелояд /Meropsapiaster/.

Установени са 122 вида птици, от които 28 са вписани в Червената книга на България, а 53 вида са с европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 попадат 5 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 – 15 и в SPEC3 – 36 вида.

Мястото е едно от най-важните в страната и в Европейския съюз от значение за група от видове, привързани основно към откритите пространства – белия щъркел /Ciconiaciconia/, тръстиковия блатар /Circusaeruginosus/, ливадния блатар /Circuspygargus/, късопръстия ястреб /Accipiterbrevipes/, вечерната ветрушка /Falcovespertinus/, полската бъбрица /Anthuscampestris/, късопръста чучулига /Calandrellabrachydactyla/, градинска овесарка /Emberizahortulana/ и др.

В Златията се срещат значителни гнездови популации на пчелояда /Meropsapiaster/, полската чучулига /Alaudaarvensis/ и пъдпъдъка /Coturnixcoturnix/. Тук е единственото място в България, където през последните години е наблюдавана голямата дропла /Otistarda/.

През зимата в Златията се среща и друг световно застрашен вид – малката белочела гъска /Ansererythropus/, която ползва нивите за хранене заедно с ята на голямата белочела гъска /Anseralbifrons/.

Община Хайредин не предвижда дейности на територията на защитената зона BG0002009 “Златия”.

1.6 ОТПАДЪЦИ В ОБХВАТА НА ПУО

Програмата за управление на отпадъците (ПУО) включва в обхвата си отпадъците, които са в приложното поле на рамковата директива за отпадъци (РДО), съответно на закона за управление на отпадъците (ЗУО):

- битови отпадъци;
- производствени отпадъци;
- строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради;
- опасни отпадъци – битови и строителни.

1.7 ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Основната цел на програмата е прилагане на спазване на юрархията на управление на отпадъците и прилагане на интегрирано управление на отпадъците на територията на Община Хайредин, които да допринесат за устойчивото развитие на общината.

Програмата за управление на отпадъците е напълно съобразена с националното законодателство по управление на отпадъците.

Програмата съдържа следните основни количествени цели, за постигането на които са предвидени подпрограми с мерки.

Таблица №1 Основни количествени цели по управление на отпадъците

Отпадъчен поетап	Година	Цели
Отклоняване на битови второгодишни отпадъци от депата	2020	До 50% от битовите второгодишни отпадъци събрани на територията на Община Хайредин през 1998 г.
Разделно събиране	2015	Разделно събиране: външна хартия, метал, пластмаси, стъкло
Отпадъци от домакинствата		Разширяване до 50% от общия брой домакинства (чл. 211, т. 1 на ЗУО). Количествената цел е от 50% за подготовка за повторна употреба и редиклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и

	2020	картон, метал, пластмаси и стъклени джанти, грави и лекоизгаряни отпадъци от други източници, може да се изхвърли от една обичайна въздушна кутия, съгласно 15 от ГРР и 270
Срокове на изпълнение на програмата – общо в община Хайредин с възложител на изпълнение на строителни дейности	2020	– до 1 януари 2018 г. – – до 1 януари 2019 г. – – до 1 януари 2020 г. – – до 1 януари 2021 г.

1.8 ПРОЦЕС НА ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ

Този раздел ще бъде допълнен след осигуряване на обществен достъп на програмата и провеждането на предвидената процедура за преценка за влиянието на околната среда по реда на ЗООС.

1.9 ОРГАНИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЕНИЕ

В община Хайредин с управлението на отпадъците се занимава директорът на дирекция „Евроинтеграция, икономически дейности, хуманитарни дейности, екология и устройство на територията“. В сферата на задълженията му влизат:

- Изготвяне на програми и планове;
- Координиране на действията между различните участници в процеса на изготвянето и изпълнението им;

- Организирането на мониторинга и контролирането на дейността на фирмите;
- Изпълнението на програмите;

С дейността са ангажирани и работници по програмата за временна заетост.

Адресът на Община Хайредин: с.Хайредин ул. Георги Димитров № 135 п.к. 3357, страница в интернет hayredin_ob@mail.bg

Програмата е приета с Решение №..... на Общински съвет – Хайредин , който контролира изпълнението ѝ. Съгласно изискванията на чл.52, ал.9 на ЗУО - „Кметът на общината информира ежегодно в срок до 31 март общинския съвет за изпълнението на програмата през предходната календарна година.“

Програмата е отворен документ и може да бъде актуализирана вследствие настъпили промени в приоритетите на общината, в националното законодателството и други фактори със стратегическо или местно значение.

2 ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО И ПРОГНОЗИТЕ ЗА БЪДЕЩО РАЗВИТИЕ В УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ХАЙРЕДИН

В този раздел са представени основополагащи данни и тенденции, в резултат на проведенния анализ на съществуващото състояние по управление на отпадъците на територията на община Хайредин, както и произтичащите от тях изводи и препоръки, които са в основата на формулирането на мерките за постигне на целите на Програмата за управление на отпадъците на общината.

2.1 ОСНОВНИ ИЗВОДИ ОТ АНАЛИЗА НА СЪСТОЯНИЕТО И ПРОГНОЗА ЗА ОТПАДЪЦИТЕ, ОБРАЗУВАНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ХАЙРЕДИН

На база изготвените анализи са формулирани основните изводи за състоянието и прогнозите за бъдещо развитие на дейностите по управление на отпадъците.

В анализа на отпадъците са изследвани основните тенденции и данни по отношение на образуването и методите на третиране на отпадъците, като са направени констатации във връзка с поставените цели в националното законодателство по управление на отпадъците. На основата на анализите по-долу са направени изводи и препоръки.

2.1.1 Анализ и оценка на действащото законодателство и програмни документи на община Хайредин в контекста на правата и задълженията на общините по отношение на отпадъците

Нормативната уредба на общината, която детайлизира разпоредбите на Закона за управление на отпадъци (ЗУО), Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА) и Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) според местната специфика, както и програмните документи са основополагащ инструмент за общинската администрация на община Хайредин за провеждане на политиката в областта на отпадъците. Анализът на посочените документи, одобрени от общинския съвет, водят до следните основни изводи:

- Националната правна рамка е цялостно съобразена с европейското законодателство и включва конкретни разпоредби, определящи обхвата, правата и задълженията на местните власти по отношение на управление на отпадъците, в т. ч. ангажиментите за поетапно увеличаване на количествата отпадъци, които се рециклират и оползотворяват, и намаляване на депонираните отпадъци;
- Община Хайредин е предприела действия за разработване на нова програма за управление на отпадъците на общината на основание чл. 52 от ЗУО. Изготвянето на Програма за управление на Община Хайредин за периода 2016–2020 г. се осъществява при спазване на „Методически указания за разработване на общински програми за управление на

отпадъците”, утвърдени със заповед РД-211/31 март 2015г. на министъра на околната среда и водите.

- Община Хайредин провежда политика и мерки в областта на управлението на отпадъците, въз основа на детайлни местни нормативни документи одобрени от общински съвет, които във висока степен отразяват разпоредбите на националното законодателство;
- Общината осъществява контрол, мониторинг на напредъка и периодичен отчет за изпълнението на действащата програма за управление на отпадъците, като е препоръчително да оповестява по подходящ резултатите.
- Община Хайредин следва да предприеме мерки за актуализация на *Наредба № 10 за определянето и администрирането на местни данъци, такси и цени на услуги*, във връзка с прецизиране на текстове относно Закона за местните данъци и такси, Закона за управление на отпадъците (обн. ДВ 53/2012 г.).

2.1.2 Анализ на отпадъците

2.1.2.1. Битови отпадъци

- Услугата по организирано събиране и транспортиране на битовите отпадъци се предоставя на 100 % от населението на община Хайредин ;
- От 2009 г. Община Хайредин участва в регионална система за управление на отпадъците – Регион Оряхово и депонира битовите и строителните си отпадъци на *Регионалното депо за неопасни отпадъци, м. „Марков баир” – гр. Оряхово*. Това депо обслужва общините Оряхово, Козлодуй, Хайредин, Мизия, Бяла Слатина, Борован и Кнежа.
- Данните за смесените битови отпадъци на Община Хайредин за периода 2012-2016г. варират и не се движат в постоянни стойности. Тази тенденция може да се обясни със занижен контрол при незаконното изхвърляне на отпадъци.
- Изчислената норма на натрупване за 2016г. е 131, 51 кг./ж./г. и тя е значително по-ниска от нормата, която е определена за населено място от 3-25 хил. жители съгласно Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци (2012 г.) - 295,5 кг./ж./г.
- Данните от проведения през 2016г. – 2017г. **морфологичен анализ на битовите отпадъци**, генериирани на територията на община Хайредин в продължение на една година – четири сезона са показани на фигура №2. Данните показват, че:

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

През периода м.юли, 2016 – м.април, 2017 г. Община Хайредин възложи извършването на морфологичен анализ на битовите отпадъци, образувани на територията на общината при спазване на *Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, утвърдена със Заповед №РД-744/29.09.2012 год.* на министъра на околната среда. Изследванията са проведени както следва:

- Сезон „лято“ - м. юли – 2016 г.;
- Сезон „есен“- м. октомври – 2016 г.
- Сезон „зима“ - м.февруари - 2017 г.
- Сезон „пролет“ – м. април 2017 г.

Данните от проведения морфологичен анализ на битовите отпадъци, генериирани на територията на община Хайредин в продължение на една година – четири сезона са показани в таблицата по-долу.

Количеството на генерираните битови отпадъци е взето от 2016 година. За базова година е взета 2016 г.

Таблица № 2 Морфологичен състав на Община Хайредин

ФРАКЦИЯ	Мерна единица	Община Хайредин
Битови отпадъци общо	т./г.	712,83
Хранителни отпадъци	%	11,63
Хартия	%	8,35

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

Пластмаса	%	12,67
Текстил	%	3,44
Гума	%	0,61
Кожа	%	1,50
Градински отпадъци	%	33,85
Дървесни отпадъци	%	2,47
Стъкло	%	4,53
Метали	%	7,61
Инертни материали	%	10,99
Опасни отпадъци от бита	%	2,35
Хранителни отпадъци	т./г.	82,92
Хартия	т./г.	59,50
Пластмаса	т./г.	90,31
Текстил	т./г.	24,50
Гума	т./г.	4,38
Кожа	т./г.	10,66
Градински отпадъци	т./г.	241,31
Дървесни отпадъци	т./г.	17,64
Стъкло	т./г.	32,26
Метали	т./г.	54,26
Инертни материали	т./г.	78,34
Опасни отпадъци от бита	т./г.	16,74

Данните от таблица № 2 са получени като се преизчисли количеството на генерираните на територията на Община Хайредин ТБО по фракции в тона и проценти след добавяне на:

- изчислените съгласно „Инструкцията на МОСВ за определяне на нормативните изисквания, свързани с управлението на биоотпадъците“ количества на „зелените“ отпадъци (по данни от таблица) и
- разделно събраните рециклируеми фракции .

Таблица №3 Поддържаните зелени площи и количеството зелени отпадъци

Населено място	Площ в кв. м.	норма кг/м ² /година	Общо количество на образуваните растителни отпадъци за едногодишен период (в тона)
Хайредин	10 300	2	20.6
Михайлово	42 240	2	84.48
Манастирище	7 735	2	15.47
ОБЩО:	60 275		120.55

При подготовката на проектно предложение „Изграждане на инсталация за предварително третиране и инсталации за компостиране, в рамките на Регионалната система за управление на отпадъците в Регион Оряхово“ за финансиране по ОПОС 2014-2020 е изготвена **прогноза за населението, количеството и морфологичния състав на отпадъците на Община Хайредин, като е определена и нормата на натрупване.** Данните за оставащия период на действие на програмата 2018-2020 г. са представени в таблицата по-долу. При изготвянето на прогнозата е отчетена Конвергентната програма на Република България за 2017-2020, изготвена от Министерството на финансите.

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

Таблица № 4 Прогноза за количеството и морфологичния състав на отпадъците на Община Хайредин за периода 2017-2020

		ОБЩИНА ХАЙРЕДИН			
		2017	2018	2019	2020
Битови отпадъци общо	т./г.	721,81	729,18	738,96	748,82
население	жители	4423,00	4338,00	4264,00	4191,00
норма на натрупване	т./ж./г.	163,20	168,09	173,30	178,67
Хартия и картон	т./г.	60,27	60,89	61,70	62,53
Пластмаса	т./г.	91,45	92,39	93,63	94,88
Стъкло	т./г.	32,70	33,03	33,47	33,92
Метал	т./г.	54,93	55,49	56,23	56,99
Дърво	т./г.	17,83	18,01	18,25	18,50
Гума	т./г.	4,40	4,45	4,51	4,57
Текстил и кожа	т./г.	35,66	36,02	36,50	36,99
Опасни домакински отпадъци	т./г.	16,96	17,14	17,37	17,60
Инертни отпадъци	т./г.	79,33	80,14	81,21	82,30
Биоразградими отпадъци	т./г.	83,95	84,80	85,94	87,09
зелени отпадъци	т./г.	244,33	246,83	250,14	253,48

- Поради използването на твърдо гориво за отопление през есента и зимата, община Хайредин е необходимо да изгради система за изхвърляне на пепелта от печките. Този отпадък, особено в града попада в контейнерите за битови отпадъци и ще затруднява всеки един процес на сепарация.
- Количество на разделно събраните **хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло** от територията на Община Хайредин (сумарно чрез системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки и чрез

директно предадени отпадъци от юридически лица, извършващи дейност на територията на Община Хайредин) са сравнително високи и това се дължи на отпадъците, предадени за рециклиране от изкупвателни пунктове и от предприятия, извършващи дейност на територията на Община Хайредин. Необходимо е общината да предприеме мерки, които да гарантират дългосрочно изпълнение на целите по чл.31, ал.1, т.1 на ЗУО и да се осигури прилагането на **предварително третиране за органичната фракция от смесените битови отпадъци.** В тази връзка е необходимо:

- ✓ да се установи система за сепарирале на битовите отпадъци от общината, което може да бъде постигнато чрез използването на сепарираща инсталация;
- ✓ да се извърши разпределение на задълженията между отделните общини за изпълнение на целите по чл.31, ал.1 от страна на Общото събрание на РСУО - Оряхово – в съответствие с чл.26, ал.1, т.6 на ЗУО.

– Във връзка с изискванията на **чл. 31, ал.1, т.2 на ЗУО** се констатира, че количеството на депонираните биоразградими битови отпадъци е ограничено спрямо общото количество на същите отпадъци, образувани през 1995г. От една страна тези резултати са свързани с демографските тенденции за намаляване на населението през последните години и респ. намаляване на количеството на образуваните отпадъци. Разделното събиране на градински, дървесни отпадъци и хранителни отпадъци следва да бъде прилагано при спазване на *Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци, приемта с ПМС № 20 от 25.01.2017 г. (Обн. ДВ, бр от 31.1.2017 г.).*

2.1.2.2. Строителни отпадъци

- В Община Хайредин не се извършва събиране на информация за генерираните строителни отпадъци.
- Изпълнителите на строителни и ремонтни дейности, не винаги доставят отпадъците на *Регионалното депо за неопасни отпадъци*, а се случва да ги изхвърлят на нерегламентирани места сред природата.
- Налице е изоставане на процеса по осигуряване на площадки, които общините трябва да осигурят съгласно ЗУО, на които домакинствата и фирмите могат да оставят разделно събраните ОСР в малки количества от ремонтна дейност, което често е една от причините тези отпадъци да се изхвърлят в контейнерите за смесени битови отпадъци или до тях и

съответно да запълват депото за битови отпадъци и замърсяват уличните пространства.

2.1.3 Анализ на инфраструктурата за управление на отпадъци

На територията на Общината няма изградена инсталация за предварително третиране на отпадъците, поради което всички генериирани битови и производствени неопасни отпадъци се събират и транспортират за депониране на Регионално депо за неопасни отпадъци, м. „Марков баир“ – гр. Оряхово. За функционирането на депото е издадено КР № 249-Н0-И0-A0/2008г., което е актуализирано през 2012г. с Решение № 249-Н0-И0-A1/2012г. Площта на цялото депо е 104,368 дка. В Регионалното депо има следните клетки: клетка №1 е изградена, клетка №2 – не е доизградена и клетка №3 предстои изграждане. На депото се приемат неопасни битови отпадъци и производствени неопасни отпадъци. Общийт капацитет на депото е 482 050 т., а за отделните клетки както следва:

- Клетка №1 – 124 260 т.;
- Клетка №2 – 167 485 т.;
- Клетка №3 - 190 305 т.

Експлоатацията на клетка № 1 за неопасни битови отпадъци е започната през м. август, 2005г.

Община Хайредин, като част от Регион за управление на отпадъците-Оряхово трябва да насочи усилията в партньорство с останалите общини от Регион Оряхово да подготвят и подадат проектно предложение, съдържащо инфраструктурата за предварително третиране на битовите отпадъци и инсталация за компостиране и да кандидатстват по „Комбинираната процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци“ по Оперативна програма „Околна среда“ (ОПОС) 2014-2020 г. Чрез реализирането на този проект ще се осигури инфраструктура, гарантираща постигане на националните цели за битовите и биоразградимите отпадъци за региона.

Други препоръки от Анализа на инфраструктурата за управление на отпадъци са:

- Община Хайредин да създаде публичен регистър на пунктовете за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон във връзка с изискванията на чл.19, ал.3, т.14.
- Община Хайредин да предприеме мерки за събиране на опасни отпадъци от домакинствата.

2.1.4 Анализ на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците, с акцент върху контролните функции

Въз основа на анализа на институционалния капацитет в сферата на управлението на отпадъците могат да бъдат направени следните изводи и препоръки:

- Дирекция “Евроинтеграция, икономически дейности, хуманитарни дейности, екология и устройство на територията ” има ясно определени функции по изготвянето на програми, стратегии и планове за устойчиво развитие по отношение на околната среда. Предвид функциите на общината по провеждане на политиката по опазване на околната среда, в т.ч. управление на отпадъците се препоръчва да бъде извършена промяна в Устройства Правилник на Община Хайредин като функционалната характеристика на дирекцията в частта Екология може да бъде допълнена с:
 - Изготвяне на проекти на местни нормативни документи, свързани с опазване на околната среда, вкл. управление на отпадъци, предоставяне на насоки, утвърждаване на Планове за строителни отпадъци, издаване на удостоверения за насочване на строителни отпадъци;
 - Разработване и периодично актуализиране на общинската програма по опазване на околната среда и други програмни документи, свързани с опазване на всички компоненти на околната среда – въздух, води, почви, земни недра и биоразнообразие и с управление на факторите, които оказват вредно въздействие върху нея (отпадъци, шум, химични вещества и антропогенна дейност);
 - Определяне на стратегията по управлението на битовите, строителните и опасни отпадъци от бита и следи за изпълнението на всички мерки за тяхното третиране, разделно събиране, рециклиране и депониране.
- С оглед упражняване на ефективен контрол по прилагане на националното и местното законодателство по управление на отпадъците следва да се извърши преглед на всички заповеди за упълномощаване на

съответните длъжностни лица и там, където е необходимо – да се направят съответните актуализации.

2.1.5 Анализ и информация за замърсени в миналото площащи за обезвреждане на отпадъците и осъществени мерки за тяхното възстановяване

Анализът на изискванията на нормативната уредба и предприетите и осъществени действия от страна на община Хайредин по отношение на депата за обезвреждане на отпадъци за привеждане в съответствие с нормативната уредба, дават основание да се направи извод, че общината е предприела всички мерки, изискващи се по нормативна уредба за рекултивацията на нерегламентираните сметища на нейна територия.

2.1.6 Анализ на организационните схеми за управление на отпадъците, планиране, финансиране и определяне на цени и такси за услугите

Въз основа на анализа на организационните схеми за управление на отпадъците могат да се направят следните изводи:

– На територията на община Хайредин функционира и се доразвива организация по отношение на разделното събиране на почти всички видове отпадъци, за които общината има ангажименти, произтичащи от националното законодателство.

– Принципът „замърсителят плаща“ се прилага частично по отношение услугите, свързани с битовите отпадъци поради технически проблеми, свързани с измерване на точното количество изхвърлени битови отпадъци, особено от домакинствата. Практически съществува нормативна възможност за всички лица да подадат декларация, с която да посочат вида и броя на съдовете за битови отпадъци, които ще се използват през годината. В *Наредба № 10 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Хайредин*, е ясно определено, че този режим се прилага за:

- собственика на имота;
- ползвателя - при учредено вещно право на ползване;
- концесионера - при предоставяне на особено право на ползване – концесия.

Създадена е и практика по прилагане на принципа „замърсителят плаща“.

- Принципът „Разширена отговорност на производителя“ се прилага на територията на общината, въз основа на сключен договор с организация по оползотворяване на опаковки.
- Приходите от такса „битови отпадъци“ не винаги покриват разходите, заложени по план-сметката и се налага използването на средства от субсидията за местни дейности на ДБ.

2.1.7 Анализ на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

Анализът на информирането на обществеността по въпросите на управление на отпадъците води до следните изводи и препоръки:

- Целта на общината е длъжностните лица на общинската администрация системно да работят за повишаване на екологичната култура на населението на общината. Общината е предприела мерки за информиране на населението и включването в различни събития за опазване чистотата на населените места. Освен воденето на последователна политика по информиране на населението, се прибягва и до прилагане на административно-наказателните процедури, които от своя страна водят до негативни реакции сред населението.
- Община Хайредин е предприела действия за информиране на населението относно отпадъците от опаковки и масово разпространените отпадъци, с цел повишаване на общественото съзнание и подобряване на ефективността на системите за разделно събиране. Предприетите мерки съответстват на йерархията за управление на отпадъците и в дългосрочен план следва да демонстрират по-добри резултати по отношение на разделно събиране на отпадъците. В договорът с Организацията по оползотворяване са предвидени клаузи за информиране на обществеността. По аналогичен начин е предвидено в договора за използването на площадка за приемане на разделно събрани отпадъци от

домакинствата „да се организират общински кампании за разделно събиране на отпадъците по чл.39, ал.3 от ЗУО“.

– Община Хайредин изпълнява всички задължения, произтичащи от националното законодателство за информиране на обществеността и провеждане на консултации по отношение на изготвяне на планове и програми и по инвестиционни предложения на територията на общината.

– Препоръчително е на интернет страницата на община Хайредин да се създаде раздел „Екология“, с под-раздел „Управление на отпадъците“. По този начин ще се създадат условия за лесно и удобно намиране на информацията за отпадъците и за всички публични прояви, които общината организира в тази област.

– Препоръчително е Община Хайредин да заложи повече мерки за провеждане на образователни кампании, дискусии и срещи в училищата, детските градини и други целеви групи, като тяхното осъществяване да бъде с екологична насоченост.

2.1.8 Анализ на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци

Анализът на информационното обезпечаване за отпадъците и дейностите с отпадъци в Община Хайредин води до следните изводи и препоръки:

– Информация във връзка с управлението на отпадъците в Община Хайредин се събира в различни административни структури на общината. Събраната информация в едни отдели не винаги е достъпна за ползване от други отдели, което намалява ефикасността на процеса на управление на отпадъците.

– В община Хайредин липсва система за набиране на качествена информация за управление на отпадъците чрез организиран мониторинг на процесите. Открояването на проблемите пред заинтересованите лица, както и набирането на предложения и коментари, не се извършва чрез изградена система - например с ежегодни социологически проучвания, а е инцидентно явление.

– Необходимо е общината да разработи база-данни и да приеме вътрешни правила за относно задълженията на структурните звена за събиране, обработка и предоставяне на информация в базата-данни за отпадъците, както и сроковете съобразно специфичните нормативни и оперативни изисквания.

3 SWOT АНАЛИЗ

За определяне целите на Програмата за управление на отпадъците на територията на община Хайредин е направен анализ на силните и слабите страни на съществуващите условия за управление на отпадъците. **SWOT анализът** изхожда от идеята за разделянето на Общината от средата, в която тя функционира. Общината се разглежда откъм нейните „силни страни“ и „слаби страни“ по отношение политиката за управление на

отпадъците. Средата, в която функционира Общината, се диференцира на „възможности“ и „заплахи“.

Силните страни представляват ресурс, умение или друго преимущество, което притежава Общината в сферата на отпадъците. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство.

Слабите страни представляват ограниченията или недостигът на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват Общината към постигане целите по управление на отпадъците, заложени в нормативната рамка.

Възможностите представляват най-благоприятните елементи на външната среда. Това са благоприятни външни фактори, от които Общината се възползва или би могла да се възползва.

Заплахите са най-неблагоприятните сегменти на външната среда. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото състояние по отношение управлението на отпадъците.

3.1 ДОСТИЖЕНИЯ И СИЛНИ СТРАНИ

- Разработване на Общинска програма за управление на отпадъците с цел решаване на съществуващи проблеми и фокусиране върху бъдещи действия за управление на отпадъците;
- Разработени са общински наредби, с които се регламентират задълженията на управление на отпадъците на всички лица и се създават условия за решаване на съществуващи проблеми;
- Висока степен на обхващане на населението в организираната система за събиране и транспортиране на битовите отпадъци - 100 %;
- Нормата на натрупване на отпадъците от 131,51 кг./ж./г. през 2015 г. е по-ниска от нормата, която е определена за населено място от 3-25 хил. жители съгласно Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци (2012 г.) - 295,5 кг./ж./г.

- Добра професионална квалификация на експертите, работещи в тази област;
- Добра събирамост на приходите от такса „битови отпадъци“;
- Изградени са предпоставки, които позволяват участието на обществеността при вземане на решения, свързани с управление на отпадъците - процедури по ОВОС, публични обсъждания, предоставяне на информация чрез интернет;
- Извършва се екологосъобразно обезвреждане на отпадъците на *Регионалното депо за неопасни отпадъци, м. „Марков баир“ – гр. Оряхово*

3.2 ПРОБЛЕМИ И СЛАБИ СТРАНИ

- Не се извършва предварително третиране на битовите отпадъци;
- Няма въведена практика по третиране на биоразградимите битови отпадъци;
- Създадената система за разделно събиране на отпадъците от опаковки е неефективна и се събират малки количества материали за рециклиране.

3.3 ВЪЗМОЖНОСТИ

- Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с ефективното управление на отпадъците;
- Подобряване на ефективността на системите за управление на масово разпространени отпадъци (МРО) с цел осигуряване на висококачествено рециклиране и прилагане на принципа за разширена отговорност на производителя;
- Провеждане на разяснителна кампания, предимно в училищата и детските градини, за повишаване на осведеността по отношение на отпадъците и постигане на по-активно участие в системите за разделно събиране на отпадъците;
- Ежегодно провеждане на кампании с ООП, с които общината има склучени договори за популяризиране на разделното събиране и екологосъобразното управление на отпадъците;
- Актуализиране на местната *Наредба № 10 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Хайредин*, във връзка с прецизиране на текстове относно Закона за местните данъци и такси, Закона за управление на отпадъците (обн. ДВ 53/2012 г.);
- Достигане на целите, заложени в ЗУО, по отношение управлението на отпадъците.

3.4 ЗАПЛАХИ

- Подценяване на възможностите за работа по проекти, финансиирани по оперативни програми, съфинансиирани със средства на ЕС;
- Ограничаване на възможностите за ефективно управление на отпадъците, поради намаляване на административния капацитет в общината;
- Проблеми с неефективното управление на финансовите инструменти на ЕС на национално ниво;
- Необходимост от увеличаване на „такса битови отпадъци“ при нереализиране на регионална система за управление на отпадъците;
- Налагане на санкции при неспазване изискванията на националното законодателство за постигане на целите по рециклиране и оползотворяване на отпадъците в региона.

4 ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА 2016-2020 г. И АЛТЕРНАТИВА ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

Отправна точка за определяне на стратегическите цели на Програмата за управление на отпадъците на община Хайредин за периода 2016-2020 г. са направените изводи от прилаганата политика за управление на отпадъците на територията на Общината, препоръките и SWOT анализа, както и целите на националната политика за управление на отпадъците и ефективно използване на ресурсите, resp. предвижданията на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г. В съответствие с това са идентифицирани основна и четири стратегически цели на общинската програма.

Основната цел на програмата е да допринесе за устойчивото развитие на община Хайредин чрез реализиране на интегрирана система за управление на отпадъците, която да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от генерираните отпадъци, подобряване ефективността на използване на отпадъците като ресурс, увеличаване отговорностите на замърсителите, стимулиране на инвестициите за управление на отпадъците.

Въз основа на това, **Стратегическите цели**, чието постигане през периода на Програмата ще допринесе за изпълнението на генералната стратегическа цел за ефективно използване на отпадъците като ресурси и намаляване на генерирането и на депонирането им, включват:

- **Стратегическа цел 1:** Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване;
- **Стратегическа цел 2:** Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им;
- **Стратегическа цел 3:** Повишаване на капацитета на институциите по управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околната среда;

Тези цели са в синхрон с целите на Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г.

5 РАЗРАБОТВАНЕ НА ПОДПРОГРАМИ С МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА НАПРЕДЪКА

В рамките на Програмата за управление на отпадъците са разработени три подпрограми, които чрез мерките, включени в тях, водят до изпълнението както на оперативните цели на всяка от подпрограмите, така и на всяка от четирите стратегически цели.

Изборът на конкретни мерки и тяхната комбинация във времето представляват различни алтернативи за достигане на набелязаните цели.

Стратегическа цел	Подпрограма
Стратегическа цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване	<ul style="list-style-type: none">Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци
Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им	<ul style="list-style-type: none">Подпрограма за разделно събиране и достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло

<p>Стратегическа Цел 3: Повишаване на капацитета на институциите по управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околната среда</p>	<ul style="list-style-type: none">Подпрограма за информационно осигуряване, подпомагащо вземането на информирани управленски решения и подобряване на административния капацитет на общината
---	--

За всяка от трите подпрограми е представена базова информация и изисквания на законодателството, които са задължения на общинската администрация. В последствие във всяка подпрограма има информация за оперативните цели, чрез които ще допринесат за изпълнение на стратегическата цел и на подпрограмата като цяло - представена в текстов и табличен вид. Текстовата част съдържа кратко въведение, в което са представени ключови изисквания, предизвикателства и оперативни цели, както и основни съображения, свързани с постигане на целите. В табличен вид са представени всички мерки към подпрограмата във формат съгласно Методологичните указания за разработване на план за действие на Методологията за стратегическо планиране в Република България, разработена от Съвета за административна реформа към Министерски съвет (2010 г.). Начинът на представяне на информацията е съобразен с Методическите указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците, утвърдени със Заповед №РД-211/31.03.2015г. на министъра на околната среда и водите.

Мерките, могат да се групират и като инвестиционни мерки и неинвестиционни мерки, или т. нар. "меки" мерки. Подпрограмите съдържат както инвестиционни мерки, така и неинвестиционни мерки.

Инвестиционните мерки в Програмата на Община Хайредин се отнасят до:

– изграждането на инфраструктура в т.ч.:

- инсталация за предварително третиране на битови отпадъци с цел оползотворяване на хартия, пластмаси, метал и стъкло от битовите

отпадъци и третиране на органичната фракция, за да може да се осигури нейното стабилизиране. Чрез инсталацията ще се постигне също предотвратяване на емисиите на парникови газове. Инсталацията ще функционира на регионален принцип;

- инсталация за компостиране – на регионален принцип;
- закупуване на съдове/ осигуряване на площадки за разделно събиране на биоотпадъци и транспортни средства, обезпечаващи доставката им до инсталацията за компостиране.

Неинвестиционните мерки включват дейности, в т.ч.: промени в местната нормативна уредба, регламентираща управлението на отпадъците; развитие на административен капацитет; участие на служители на общината в обучения; информационни кампании; поддържане на базаданни. Там където е необходимо, са предвидени средства за финансиране на мерките въз основа на експертна оценка, а за други се счита че разходите ще бъдат поети от общинския бюджет

Стратегическа цел 1 Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насырчаване на повторното използване

**ПОДПРОГРАМА ЗА ПРЕДОТВРАТИВАНЕ
ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ**

В съответствие с изискванията на националното законодателство, управлението на битовите отпадъци е пряка отговорност на общината, на чиято територия те се образуват. Политиката на Община Хайредин по управление на битовите отпадъци следва да се ръководи от йерархията за управление на отпадъците с първи приоритет предотвратяването на отпадъците, последвано от повторна употреба и рециклиране, оползотворяване (по-специално енергийно) и на последно място депониране.

Законодателната рамка за предотвратяването на отпадъците е очертана с Рамковата директива за отпадъците (2008/98/EО), чито разпоредби са въведени в националното законодателство чрез Закона за управление на отпадъците. Съгласно чл. 29 точка 1 на Рамковата директива за отпадъците (РДО) на ЕС всяка страна членка на ЕС трябва да разработи *Програма за предотвратяване на образуването на отпадъци*.

В съответствие с РДО и изискванията на Закона за управление на отпадъците, в края на 2014 г. Министерският съвет одобри първата Национална програма за предотвратяване образуването на отпадъци, като неразделна част от Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г. Кметът на общината разработва и изпълнява програма за управление на отпадъците, като част от нея е Програма за предотвратяване образуването на отпадъци. Предвид разпоредбите на националното законодателство и стремежа на общината да въведе ефективни практики по предотвратяване на отпадъците, Община Хайредин разработи настоящата **общинска Програма за предотвратяване образуването на отпадъци**.

Мотото на Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъци 2014-2020 г. е „Най-полезните отпадък е този, който въобще не е възникнал“. Тъй като посланието на това мото изразява в най-синтезиран вид философията на предотвратяване на отпадъците, то Програмата на община Хайредин за предотвратяване на образуването на отпадъци е под същото мото и има следното съдържание:

- ***Въведение.*** В този раздел се представят информация за предотвратяването на отпадъците, като първи приоритет в йерархията на управление на отпадъците. В тази уводна част се разяснява ролята на основните участници (държава; общини; икономически и научни субекти, НПО; домакинства) в разработването и реализацията на политиките по предотвратяване на отпадъците.
- ***Определение и място на предотвратяването на отпадъците в йерархията на управление на отпадъците.*** Този раздел информира за легалната дефиниция на предотвратяването на образуване на отпадъци.

- **Цели на Програмата.** В този раздел от програмата е представена взаимовръзката между стратегическата цел по предотвратяване образуването на отпадъците и оперативната цел.
- **Анализ и описание на мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци.**

В този раздел са представени тези от примерните мерки за предотвратяване на отпадъците от Приложение №4 на Закона за управление на отпадъците, които са релевантни за прилагане на общинско ниво. Представена е същността на съответната мярка, доколко мярката се прилага до настоящия момент в общината и бъдещо прилагане и възможни индикатори.

- **План за действие,** в който по всяка от примерните мерки за предотвратяване на отпадъците от Приложение №4, ЗУО са предложени сътносими дейности (мерки) на общинското ниво, срок за изпълнение, финансиране, резултати, индикатори за напредък и отговорност за изпълнение.

1. Въведение

Предотвратяването на отпадъци (ПО) има най-висок приоритет в иерархията на управление на отпадъците. Най-големите натоварвания на околната среда възникват при производството на един продукт и именно поради това тези натоварвания се намаляват чрез мерки за ПО. Освен това, по този начин се намаляват и вредните влияния вследствие на изгаряне, транспортиране и складиране. В крайна сметка предотвратяване на образуването на отпадъци означава да не възникват отпадъци, да не се произвеждат продукти, които после да трябва да бъдат рециклирани или обезвреждани. Отпадъкът не изчезва просто така, а чрез депонирането и изгарянето, дори чрез рециклирането, само се променя като вещества. Например при изгарянето, дори и чрез най-съвременните технологии, възникват емисии и/или остатъчни вещества, които трябва да се изхвърлят. В най-добрая случай отпадъците се оползотворяват, но дори и в този случай възникват натоварвания поради употребата на енергия и вода за производствения процес. Поради това най-адекватното противодействие на проблемите с отпадъците са действията преди образуването на отпадъци, а именно предотвратяването на образуването на отпадъци.

Едновременно с това, ПО е и съществен принос към отдавна необходимия преход към ефективно използване на ресурсите. Увеличаването на времето на ползването на продуктите, или пък многократната употреба на продукти, които обичайно се изхвърлят след единствена употреба, има като резултат намалено използване на ресурсите на планетата, а не само

предотвратяване на вредното въздействие върху околната среда от изхвърлени повече отпадъци в резултат на по-кратката употребата на тези продукти. Следователно изпълнението на мерките за ПО допринася за постигане на европейските и националните цели за ефективно използване на ресурсите.

Този преход обаче трябва да бъде направен така, че да не води до намаляване на благосъстоянието и на икономическия растеж. Тоест не става въпрос за това да има конкуренция на екологичните и икономическите политики, а да се използва икономиката за постигане на екологичните изисквания.

В заключение може да се посочи, че наличието на електронна везна на регионалното депо благоприятства точното определяне на количествата на смесените битови отпадъци и е предпоставка за коректно определяне на нормата на натрупване.

Участници в дейностите по предотвратяване на образуването на отпадъци

Съгласно *Националния план за управление на отпадъците (2014-2020 г.)* са идентифицирани основните участници в разработването и реализацията на политиките по предотвратяване на отпадъците и тяхната роля в процеса, тъй като е много важно възможните мерки и бъдещи действия да се адресират към най-подходящите участници.

■ Държава

Държавата създава ефективни законова рамкова и регулативни национално ниво за подпомагане на участниците в дейностите по предотвратяване образуването на отпадъци. За целта държавата може да предвиди в съответните актове стимули за производство или потребление с по-малко отпадъци, например финансова подкрепа на фирмите по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. Държавата може също така чрез нормативен акт да забрани използването на дадени продукти, ако това не противоречи на европейските норми, както и определянето на задължения, ограничения в разпространението, регламентиране на транспортирането, складирането и третирането на отпадъците и др. Примери на европейско и национално ниво има достатъчно, например ограниченията за съдържание на опасни вещества в електрическо и електронно оборудване. Освен това, по силата на чл. 49 и чл. 50 от ЗУО държавата има задължение да прилага мерки за планиране, като изготвя програма за предотвратяване на образуването на отпадъци.

▪ **Общини**

Общините са отговорни за събирането на отпадъците на тяхната територия, като извършват тази дейност самостоятелно или чрез регионални сдружения. По силата на чл. 52 от ЗУО те са длъжни да изготвят програма за управление на отпадъците, чиято структура, цели и предвиждания отговарят на НПУО, включително и програма за предотвратяване на отпадъците като част от общинската програма за управление на отпадъците. В общинските програми и наредби за управление на отпадъците могат да се включат и съвсем конкретни мерки за ПО, като например реализация на проекти за домашно компостиране, информационни кампании и др.

▪ **Икономически и научни субекти, неправителствени организации**

За предотвратяване на образуването на отпадъци икономическите субекти, подпомагани от научните среди, могат да разработят продукти и производствени процеси, които са екологосъобразни и бедни на отпадъци, и да оптимизират съществуващи процеси и продукти. Предлаганите на пазара продукти трябва да бъдат с по-дълъг живот, да са лесни за поправяне и да са произведени и търгувани без излишни опаковки. Тоест, икономическите субекти, подпомагани от научни организации, могат да предприемат мерки, с които се отказват от производството на неекологосъобразни продукти, например чрез внедряване на еко-дизайн на продуктите. Засега този отказ е по-скоро доброволен и продуктивен, например, от подкрепа на европейски проекти и програми или по пазарни съображения. Неправителствени организации, които подкрепят идеите за общество, стремящо се към нулеви отпадъци, могат да създават платформи и доброволни мрежи за всички субекти, които имат желание да допринесат за реализация на тези политики.

▪ **Домакинства**

Всеки потребител може да ограничи купуването на стоки, които водят до образуване на повече отпадъци, и по този начин да принуди производителите да спрат или поне да намалят производството на такива стоки, например стоки с няколко или обемни опаковки. На сегашния етап това означава потребителят да има такова съзнание, че да е готов да понесе ограничения в своите „удобства“, респективно да вложи повече усилия и време. Поради това реално и действащо предотвратяване на отпадъци сред потребителите може да се очаква, когато на пазара се предлагат достатъчно стоки и услуги, които са ефективни от екологична гледна точка

и в резултат на мащабни, целенасочени и постоянни кампании от страна на местните власти.

2. Предотвратяване на образуването на отпадъци - определение и място в йерархията за управление на отпадъците

Рамковата директива за отпадъците 2008/98/ЕС въвежда нова йерархия на управлението на отпадъците. Йерархията е пет степенна и се въвежда в националното законодателство чрез чл.6 на Закона за управление на отпадъците (Обн. ДВ бр.53/2012г., изм. и доп., бр. 105 от 30.12.2016 г., бр. 13 от 7.02.2017 г.):

- а) Предотвратяване на образуването на отпадъци;
- б) Подготовка за повторна употреба;
- в) Рециклиране;
- г) Друго оползотворяване, напр. оползотворяване за получаване на енергия;
- д) Обезвреждане (депониране, изгаряне без оползотворяване на енергията и др.).

Легалните дефиниции за всяка от 4-те степени са предоставени в ДР на Закона за управление на отпадъците:

т.28. "Предотвратяване" са мерките, взети преди веществото, материалът или продуктът да стане отпадък, с което се намалява:

- а) количеството отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл;
- б) вредното въздействие от образуваните отпадъци върху околната среда и човешкото здраве, или
- в) съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите.

Докато намаляването на количествата образувани отпадъци се нарича количествено предотвратяване на отпадъци, то намаляването на съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите се нарича качествено предотвратяване на отпадъците. Двата аспекта са тясно свързани и не трябва да се разглеждат като независими, а по-скоро като взаимно допълващи се. Неправилно е да се смята, че ако отпадъкът или неговото третиране само по себе си няма вредно въздействие, то този отпадък не трябва да се предотвратява.

Предотвратяване още във фазата на проектирането, тоест преди производството и разпространението на продукта, е включено в част от примерните мерки по Приложение №4 към чл.50, ал.3, т.2 на ЗУО. Колкото по-рано се реализират мерките по предотвратяване, толкова по-ефективни ще бъдат. В този смисъл мерки, предприети във фазата на дизайна и пред-дизайна, биха имали по-голям положителен ефект. Предотвратяване по време на дизайна означава да се предприемат мерки още във фазата на вземане на техническите решения при проектиране. Това включва не само еко-дизайн на продуктите, но и стратегическо развитие от гледна точка на икономически показатели, позиция на пазара, планиране на разходи и пр., както и използване на технологии, изискващи по-малко материал, влагане на по-малко опасни субстанции, по-малко опаковки, по-рядко преместване и по-малко складиране.

3. Цели на общинската програма за предотвратяване образуването на отпадъци

Предвижда се **Стратегическа цел**, която да се подпомага от оперативна цел, за изпълнението на която се предвижда пакет от мерки. Тези цели напълно кореспондират с националните цели по предотвратяване на отпадъците. **Стратегическата цел** на Програмата за предотвратяване на отпадъците в общината е: „**Намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху човека и околната среда чрез предотвратяване образуването им**“.

Оперативната цел е формулирана по следния начин: „**Нарастването на нормата на натрупване на битови отпадъци е със значително по-бавни темпове от нарастването на доходите**“. Като ежегоден индикатор е посочена стойността на показателя за съответната година на програмния период, а като целеви индикатор - нормата на натрупване на битови отпадъци през 2020 г. да е не повече от 300 кг/ж.

Постигането на посочената оперативна цел изисква прилагането на целенасочена общинска политика и конкретни мерки.

**4. Мерки за предотвратяване образуването на отпадъци, съгласно
Приложение №4 към чл. 50, ал. 3, т. 2 на ЗУО**

В Приложение №4 към чл. 50, ал. 3, т. 2 на ЗУО са изброени 16 примерни мерки за ПО. Няколко от тези мерки са относими към компетенциите на местните власти, респективно за Община Хайредин. За всяка от мерките е обяснена същността, след това се представя досегашно прилагане и бъдещи възможности и като трета подточка са дадени възможни индикатори за проследяване на успеха на мярката.

4.1. Използване на мерки за планиране или други икономически инструменти за насърчаване на ефикасното използване на ресурсите

4.1.1. Същност на мярката

Съдържанието на тази мярка може да се раздели на две групи дейности:

- Разработване на планове и програми от общинските органи

Отчитайки разпоредбите на чл.52 на ЗУО, кметът на общината разработва и изпълнява програма за управление на отпадъците за територията на съответната община, която по своя обхват и съдържание съответства на структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците (ал.4). Програмата за предотвратяване образуването на отпадъци е част от програмата за управление на отпадъците.

- Прилагане на икономически мерки

4.2. Използване на разясителни кампании и оказване на финансова подкрепа на бизнеса за вземане на решение или друг вид подкрепа

4.2.1. Същност на мярката

Не всички предприятия имат потенциал да идентифицират адекватни мерки за ПО. Това важи особено силно за малките и средните предприятия. Именно поради това е полезно и за тези предприятия да се предвидят разясителни кампании относно ползите от прилагане на мерки по предотвратяване на отпадъците. Повишаването на информираността и на съзнанието за екологосъобразно поведение и производство и сред тези представители на бизнеса повишава възможността за прилагане на мерки по ПО от по-широк кръг лица и следователно и ефективността на ПО се повишава. Съществуват и възможности за икономическо стимулиране на

дребния бизнес за по-активно включване в политиките за предотвратяване на отпадъците, като например различни данъчни ставки.

4.2.2. Досегашно прилагане и бъдещи възможности

Досега в Община Хайредин не са провеждани разяснителни кампании за предотвратяване на отпадъци. Това представлява една възможност за обмяна на информация и знания с фирмите, функциониращи на територията на общината.

Друга предвидена мярка е патентните данъци по закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) за тези малки и средни предприятия (МСП), чиято дейност пряко води до повторна употреба на дадени продукти (например ремонт на обувки, мебели, дрехи и пр.) и оттам и до ПО да бъдат сведени до минималните допустими нива. Целта е да се стимулират собствениците на занаятчийски работилници и ателиета за поправка да разширяват и модернизират своята дейност, като предоставят по- качествени услуги на гражданите. Тази мярка е съответстваща и на Националния програма за предотвратяване на отпадъците.

4.2.3. Индикатори

Индикаторите, които са предвидени във връзка с въвеждането на минимален размер на патентния данък за лица, чиято дейност пряко води до повторна употреба на дадени продукти са:

- одобряване на промяна *Наредба № 10 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Хайредин*;
- броя на лицата, извършващи такава дейност и гласуването на такава промяна от общинския съвет.

4.3. Използване на разяснителни кампании и предоставяне на информация, насочена към широката общественост като цяло или към специфични групи от потребители.

4.3.1. Същност на мярката

Популяризирането на различни практически действия, водещи до предотвратяване на отпадъците, може да се извършва чрез съответни кампании в средствата за масова информация, реклами брошури, интернет сайтове и пр. Целта на тези кампании е потребителят да е в състояние да взема информирано решение при пазаруване или при извършване на ежедневните дейности в домакинството с оглед

предотвратяване на отпадъците и намаляване на тяхното количество. Голяма част от това количество представляват реклами материали, разпространявани в пощенските кутии. За разлика от други хартиени отпадъци (като вестниците и списанията например) към този отпадъчен поток могат да се предприемат мерки за предотвратяване на образуването. За намаляване на количеството отпадъчна хартия, образувано от разпространението на реклами материали (в т.ч. и безплатните вестници) в редица европейски държави съществува практика за поставяне на стикери "против нежелана поща" на разположение на всеки, който желае да участва. Съществуват и споразумения между пощенските служби и местните власти за зачитане отказа на домакинствата, поставили стикер на пощенските кутии, от получаване на реклами материали. Проучванията на общественото мнение например в Брюксел, където се прилага тази схема, показват, че около 27% от жителите са заинтересовани от използване на стикера. Тези мерки са свързани и с по-малко разходи за самите разпространители и рекламодатели, тъй като се избягва отпечатването и разпространението на материали до лица, които не желаят да ги получават и четат.

От друга страна, растящото място на информационните и комуникационните технологии в дома отваря пътя за нови подходи, позволяващи "всички хартии" да бъдат избегнати, като се даде приоритет на електронните носители, независимо дали става дума за битови сметки или за друга информация, предоставена на хартиен носител.

4.3.2. Досегашно прилагане и бъдещи възможности

В България има добри примери за проведени информационни кампании относно предотвратяване на отпадъците, например кампанията „Зелена идея“, провеждана от МОСВ и различни радиостанции и финансирана по ОПОС 2007-2013 г. Досега на територията на Община Хайредин не са провеждани информационни кампании от организацията за оползотворяване на опаковки (БУЛЕКОПАК АД), но без да са насочени конкретно към въпросите, свързани с предотвратяване на отпадъците. В бъдеще, общината ще изиска от организацията по оползотворяване, извършващи дейност на нейната територия да включват в информационните си кампании информация за политиките по предотвратяване на отпадъците. Тези кампании трябва да бъдат насочени към специални целеви групи - децата и учениците, които най-бързо се приобщават към „зелените“ идеи. Въпреки че непосредствените резултати от тази мярка не могат да се измерят количествено, тя има много голямо значение за

формиране на съзнание в потребителското общество, което да се стреми да избягва образуването на отпадъци.

4.3.3. Индикатори

Брой на проведени информационни кампании съвместно между Община Хайредин и Организациите по оползотворяване, с които има сключени договори.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ КЪМ ПОДПРОГРАМА ЗА ПРЕДОТВРАТИЯВАНЕ ОБРАЗУВАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ В ОБЩИНА ХАЙРЕДИН

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

Стратегическа цел/ Оперативна цел	Мерки по Приложение IV на ЗУО	Дейности (мерки)	Бюджет (лв.)	Източници на финан- сиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	Партньор
							Текущи	Целеви		
Стратегическа Цел:							Норма на натрупване на битови отпадъци (БО) и доходи - ежегодно да е ско повече от 300 кг./ж.	За 2020 г. стойността на норма на натрупване на битовите отпадъци (БО) и доходи - ежегодно да е ско повече от 300 кг./ж.		
Оперативна Цел: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване на образуването им и насърчаване на повторното използване										
1. Използване на мерки за планиране или други икономически мерки за предотвратяване на отпадъците (ПОО), заложени в програмата ПОО заложени в	Изпълнение на мерките за планиране или други икономически мерки за предотвратяване на образуването на отпадъците (ПОО), заложени в програмата ПОО заложени в	Предви-дената за стойност в общинската програма	Община Хайредин	2016-2020, Одобрена от общинския съвет програма за ПОО и изпълнение на всички мерки за предотвратяване ПОО заложени в	Ежегодно – брой изпълнени/в процес на изпълнение мерки за предотвратяване образуването на	Всички мерки, включени в общинската програма за предотвратяване образуването на	Обществеността и други заинтересовани страни, които			

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г.

настъпване на ефикасното използване на ресурсите чрез предотвратяване	за ПОО	нез	на отпадъците (ПО) от община за ПО	отпадъците (ПО), са изпълнени до края на 2020 г.	участват в обществените консултации при разработването и изпълнението на програмата
Намаляване на отпадъците от хартия и други офис консумативи чрез въвеждане на „електронно управление“	50 000	Община Хайредин	2016-2020 Реализирано електронно управление	Брой институции, въвели електронни услуги, водещи до намаляването на отпадъците от хартия и други офис консумативи.	Постигане на 10% предотвратяване образуването на хартиени отпадъци и отпадъци от електронно оборудва (офис консумативи и др.)
Информационни кампании за запознаване на потребителите с възможностите за ползването на електронни услуги, предоставяни от общината на граждани и фирми	В рамките на бюджета за информационни кампании на общината	Община Хайредин	2016-2020 Допълнително предотвратени отпадъци чрез разширяване предоставяне то на електронни услуги	Брой проведени информационни кампании за ползване на електронни услуги	До края на 2020 г. проведени минимум 3 информационни кампании
Поддържане на договор с лице, притежаващо разрешителен документ за дейност с отпадъци за	-	Община Хайредин	2016-2020 Осигуряване на възможност за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, едрогабаритни отпадъци и др. за	Договор за предаване на разделено събрани отпадъци от домакинствата	Община Хайредин

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

	използване на площадка на територията на Община Хайредин за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата			жителите на общината	
2. Използване на разяснителни кампании или оказване на подкрепа на бизнеса:	Определение на патентния данък по ЗМДГ до допустимия минимум за тези данъчно задължени лица, чийто дейност пряко води до повторна употреба на дадени продукти (напр. ремонт на обувки, мебели, дрехи, домакински уреди и пр.) и отнема до предотвратяване на отпадъците (ИО)	Община Хайредин	2018	Осигурени стимули за лицата, предоставящ услуги, водещи до преотвратяване на отпадъците (ИО) за определеното и местните такси и цени на услуги на територията на Община Хайредин - одобряване на промяна, предвиждаща минимална ставка за патентния данък за услуги, отнасящи се до повторна употреба на продукти и отнема до прилагане на политиките за ИО;	- В Наредба № 10 за определеното и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Хайредин - одобряване на промяна, предвиждаща минимална ставка за патентния данък за услуги, отнасящи се до повторна употреба на продукти и отнема до прилагане на политиките за ИО;

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

					такава дейност и гласуването на промяната от Общински съвет- Хайредин			
3. Използване на разяснителни кампании и представяне на информация, насочена към широката общественост като цяло или към специфични группи от потребители	Включване на въпросите, свързани с предотвратяване образуването на отпадъците в информационните кампании на организации по оползовъряване (ООП) на опаковки, ИУЕО, ИУМПС и НУБА/ фирми, предоставящи услуги по предаване на тези отпадъци на лицензирана площа. Община Хайредин	В рамките на ежегод- ните бюджети за информационни кампании на ООП/ на ООП/ фирми, предоставящи услуги по предаване на тези отпадъци на лицензирана площа. Община Хайредин	ООП Постоянен	Проведени информационни кампании от ООП/ фирми с включена тематика за предотвратяване образуването на отпадъците	Брой реализирани кампании	Всички ООП на опаковки, ИУЕО, ИУМПС, НУБА, фирмии с лицензирана площа, с която има скл.договор ежегодно до 2020 г. са провели съответните кампании	ООП на опаковки, ИУЕО, НУБА, ИУМПС/ фирми с лицензиран а площа, с които има скл.договор са провели съответните кампании, училища	Община Хайредин
4. В контекста на обществените и корпоратив- ните поръчки - включване на критерии за защита на околната среда и предотвра- тиване образуването на отпадъци в обявите за	Обучение относно обществени поръчки, които се възлагат по чл.70, ал. 2, т.2 и т.3 на ЗОП на служители от звената от общинската администрация с отговорности, свързани с възлагане на обществени поръчки - разработване на изисквания към изпълнителите и технически	3 000	Община Хайредин	2016-2020	Служители от Община Хайредин са обучени по възлагане на обществени поръчки по чл.70, ал. 2, т. 2 и т.3 на ЗОП	Брой обучени служители	- Брой служители, работещи по възлагане на обществени поръчки, преминали обучение за обществени поръчки по чл.70, ал. 2, т. 2 и т.3 на ЗОП; - Брой и/или стойност на обществени	Община Хайред ин

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

търгове и в договорите, съгласно Наръчника за екологичните обществени поръчки, публикуван от ЕК на 29 октомври 2004 г.	Поръчки по чл.70, ал. 2, г. 2 и т.3 на ЗОП;
5. Споразумния с производителите, например работата на експертни групи за съветните продукти, каквато е практиката в рамките на интегрираните политики за продуктите, или с търговците на дребно по въпросите за наличие на информация във връзка с предотвратяване образуването на отпадъци и за продукти с по-малко отрицателно въздействие	<p>Общински бюджет, бизнеса</p> <p>Доброволни споразумения между Общината и представители на бизнеса относно оптимизиране използването на храни с почти изтекъл срок на годност, каквато е практиката в рамките на интегрираните политики за продуктите, или с търговците на дребно по въпросите за наличие на информация във връзка с предотвратяване образуването на отпадъци и за продукти с по-малко отрицателно въздействие</p> <p>Бизнес (представители на търговски вериги, компании от сектора на хранително-вкусовата промишленост)</p>

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

върху околната среда	6. Насърчаване на надеждни системи за екологично управление, включително EMAS и ISO 14 001	Интегриране на системите EMAS или ISO като критерий за допустимост при обществените поръчки	Община Хайредин	2020 г.	Нарастване броя на организациите, работещи със въведени системи за управление.	Брой обществени поръчки с включени такъв критерий.	Всички обществени поръчки, чийто възложител е Община Хайредин включват регистриране по EMAS или сертифициране по ISO като критерий за допустимост при обществените поръчки	Община Хайредин
----------------------	--	---	-----------------	---------	--	--	--	-----------------

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им

Предотвратяването на отпадъците е поставено най-високо в юерархията на управлението им. Прилагането на мерките по предотвратяване изискват много усилия и често резултатите са трудно измерими. Това е предизвикателство както за българските общини, така и за много страни в Европа. Поради усилията на Община Хайредин през периода на действие на програмата ще се насочат към постигане на ясни и измерими количествени резултати по отношение на повторното използване, рециклирането и оползотворяването на отпадъците. Прилагането на ефективни методи за управление на отпадъците спестява използването на природни ресурси и допринася за опазването на околната среда. В съответствие с националните цели за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на отпадъците, както и стремежът за изпълнение на общинските цели за рециклиране, оползотворяване и намаляване на депонираните отпадъци доведоха до формулирането на Стратегическа цел 2 „Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворените отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирани отпадъци“ в ПУО, за която са разработени мерки, тематично обособени в една подпрограма:

- ❖ подпрограма за разделно събиране и достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло;

ПОДПРОГРАМА ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ И ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ПОДГОТОВКА ЗА ПОВТОРНА УПОТРЕБА И ЗА РЕЦИКЛИРАНЕ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ ОТ ХАРТИЯ, МЕТАЛИ, ПЛАСТМАСА И СТЪКЛО

Чрез националното законодателство са вменени редица изисквания, които могат да бъдат приложени ефективно единствено на регионален принцип. Чрез чл.19, ал.3, т.6 на ЗУО отпадъците (обн. ДВ бр. 53/2012г.) се въвежда **задължение на кмета на общината за разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината** най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло.

Чрез чл.31, ал.1, т.1 на ЗУО се определя изискването за постигане *на не по-късно от 1 януари 2020 г. на целта за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници не по-малко от 50 на сто от общото тегло на тези отпадъци.* " С § 15 на ЗУО са посочени сроковете за поетапно постигане на целта от 50 на сто рециклиране в периода 2016- 2020г.:

1. до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 % от общото им тегло;
2. до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 % от общото им тегло;
3. до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 % от общото им тегло.

Следва да се отбележи, че системите за разделно събиране и рециклиране на отпадъците от опаковки от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло, които се осъществяват и финансират от организациите по оползотворяване чрез схемите за „разширена отговорност на производителя“, се отчитат и допринасят за постигане от общината на целите за рециклиране на битовите отпадъци.

Освен изискванията за разделното събиране на битови отпадъци и постигането на цели за рециклирането им са поставени също и задължения за **предварително третиране на отпадъците, постъпващи в депа** съгласно чл. 38 от Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (обн., ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013 г.).

В съответствие с принципа "замърсителят плаща" отговорността за финансирането на предварителното третиране на отпадъците се поема от притежателя им или от лицето, което образува отпадъка. За смесените битови отпадъци отговорността за организирането и финансирането на предварителното третиране е на общинските администрации, тъй като лицата, които са образували битовите отпадъци (населението) заплащат за целта "такса битови отпадъци", която постъпва в общинските бюджети. Отговорността за предварителното третиране на строителните и производствените отпадъци е на притежателите им. В съответствие с дефиницията по §1, т.25 от цитираната по-горе Наредба №6/2013г., за да бъде определена една операция с отпадъци като "предварително третиране", тя трябва да отговаря на определени критерии:

- да е физичен, термичен, химичен или биологичен процес, включително сортирането;
- да променя характеристиките на отпадъците с цел:

 - да се намали обема им, или
 - да се намалят опасните им свойства,
 - да се улесни по-нататъшното им третиране, или
 - да се повиши оползотворяемостта им.

Министърът на околната среда и водите е утвърдил със заповед *Ръководство за предварително третиране преди депониране на отпадъци* (Заповед № РД - 664 от 29.08.2014 г. на министъра на околната среда и водите), в което са описани методите, които се използват за предварително третиране на отпадъците и степента, до която отпадъците трябва да бъдат предварително третирани. Съгласно *Ръководството* за да се счита, че сортирането е предварително третиране и отпадъците не се нуждаят от допълнителни операции по предварително третиране е необходимо то да допринесе съществено за намаляване на количеството или опасните свойства на отпадъците, за намаляване на риска за човешкото здраве или ограничаване вредното въздействие върху околната среда“. В допълнение, в *Ръководството* се конкретизира, че „Сортирането на отпадъци чрез инсталация за сепарироване се счита за предварително третиране, ако осигурява:

- Отделяне на необходимите количества оползотворими компоненти, така че да се изпълнят количествените цели за оползотворяване на масово разпространени отпадъци (т.е. изпълняват се изискванията за намаляване на обема на депонираните отпадъци, повишаване на оползотворимостта на добитите материали и улесняване на по-нататъшното третиране на отпадъците), или
- Отделяне на опасните отпадъци от общия отпадъчен поток (т.е. изпълнение на изискването за намаляване на опасните свойства на отпадъците).“

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

По настоящем усилията на Община Хайредин по отношение на разделно събиране и достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло са свързани с прилагане на следните мерки:

- На територията на общината е изградена система за разделно събиране на тези потоци отпадъци от домакинствата чрез поставяне на контейнери за разделното им събиране, посредством договор с организация за оползотворяване на отпадъци от опаковки (БУЛЕКОПАК АД). Разделно събранныте отпадъци от опаковки се подлагат на сортиране и се извършва отделяне на рециклируеми отпадъци от смесените битови отпадъци.
- Общината, съвместно с организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки осъществява информационни кампании, за да се мотивира населението за по- активно включване в системите за разделно събиране на отпадъците.

Съществуващата система за управление на отпадъците на територията на община Хайредин не разполага с технически съоръжения за осъществяване на изискванията за:

- разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци;
- предварително третиране на смесените битови отпадъци.

В тази връзка трябва да се предприемат действия за изпълнение на изискванията на законодателството на регионално депо от Регион Оряхово. Община Хайредин попада в *Регион за управление на отпадъците Оряхово*, в който са включени също общини Козлодуй, Хайредин, Мизия, Бяла Слатина, Борован и Кнежа.

В **Националния план за управление на отпадъците (2014-2020г.)** е предвидена комплексна инфраструктура за третиране на отпадъците за Регион Оряхово, с която да се осигури изпълнението на целите по **чл.31, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУО**.

- инсталация за компостиране (по т.5, Приложение №4 на НПУО 2014-2020);
- инсталация за предварително третиране на битови отпадъци (по т.19, Приложение №3 на НПУО 2014-2020).

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

В НПУО 2014-2020г. - Таблица 9 Предвидена за изграждане инфраструктура по сценарии 2 и 3 за всички РСУО, Глава X. Варианти/сценарии за бъдещото развитие на политиката по управление на отпадъците в следващия програмен период. Финансова оценка на сценарийите, е представена планираната инфраструктура за управление на отпадъците в Регион Оряхово (табл. №2).

Таблица 5 Планирана инфраструктура за управление на отпадъците за Регион Оряхово за периода 2014-2020г.

5	Оряхово	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
Капацитет								
	Инсталации за компостиране/анаеробно разграждане - капацитет (тона/г.)	0	0	0	0	0	8 000	0
	Сепарираща инсталация - капацитет (тона/г.)	0	0	0	22 000	0	0	0
	Депо - капацитет (тона/г.)	0	125 000	0	0	0	0	0
	Компостери (бр.)							8 107

В тази връзка в Плана за действие към **Подпрограма за разделно събиране и достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло**, са предвидени редица мерки цялостно прилагане на изискванията на националното законодателство и местната нормативна уредба. Мерките са както инвестиционни, така и „неинвестиционни“ мерки.

Инвестиционните мерки по тази подпрограма следва да се прилагат на ниво регион Оряхово и предвиждат:

- **I-ви Етап** – Изготвяне на прединвестиционно проучване и подготовка на документи за кандидатстване по *Процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16M1OP002-2.002 -Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и*

на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци, по приоритетна ос 2 „Отпадъци“ на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. с проектно предложение „Изграждане на инсталация за предварително третиране и инсталации за компостиране, в рамките на Регионалната система за управление на отпадъците в Регион Оряхово“, в партньорство с останалите общини от Регионално сдружение за управление на отпадъците на регион Оряхово

- **II-ри Етап – Изграждане на компостиращи инсталации (Оряхово и Козлодуй) и на инсталация за предварително третиране на битови отпадъци в Регион Оряхово.**

След въвеждане в експлоатация на регионалната система за управление на отпадъците в регион Оряхово, всички образувани и събрани битови отпадъци на територията на общината ще подлежат на задължително предварително третиране в изградените съоръжения.

До момента на реализиране на инвестиционния проект е необходимо община Хайредин да изпълнява изискванията за разделното събиране на битови отпадъци. В тази връзка в плана за действие е предвидено сключване на договор с ООп или с фирма, притежаваща разрешение по ЗУО за сепариране на битови отпадъци.

„Неинвестиционни“ мерки се прилагат от Община Хайредин и засягат:

- подобряване на организацията на процеса, събиране и анализиране на информация;
- мерки за информираност - фокусирани към публикуването от общината на информация за местоположението и условията за приемането и предаването на разделно събранныте битови отпадъци;
- мерки, свързани с контрол за изпълнение на изискванията за регистрация на площадките за изкупуване на битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло и за осъществяване на разделно събиране от страна на стопански, търговски, административни, образователни и др. обекти.

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

**ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ КЪМ ПОДПРОГРАМА ЗА РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ И
ДОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ЗА ПОДГОТОВКА ЗА ПОВТОРНА УПОТРЕБА И ЗА
РЕЦИКЛИРАНЕ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ ОТ ХАРТИЯ, МЕТАЛИ,
ПЛАСТМАСА И СТЪКЛО**

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

Стратегическа цели/ Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции
						Текущи	Целеви	
Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им	Оперативна цел: Достигане на колатествените цели и изискванията за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от ломакинствата и подобни отпадъци от други източници				2016 г. – минимум 1,5% от общото тегло на отпадъците от хартия, картон, пластмаси, метали и стъкло са подгответни за повторна употреба и рециклиране; 2018 г. – минимум 20% от общото тегло на отпадъците от хартия, картон, пластмаси, метали и стъкло са подгответни за повторна употреба и рециклиране.	2020 г. – минимум 50% от общото тегло на отпадъците от хартия, картон, пластмаси, метали и стъкло са подгответни за повторна употреба и рециклиране.	Община Оряхово, водеща община в Регион Оряхово за прединвестиционно	Община Оряхово, водеща община в Регион Оряхово за прединвестиционно
		100 000	Използване на преинвестиционно проучване, проектиране и подготовката на документи за канализатстване по „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи	2017 г. – 2018 г.	Одобрен проект за финансиране по ОПОС 2014-2020	2017 г. – сключване на договор от волещата община в Регион Оряхово за прединвестиционно	2017 г. – одобрен за финансиране на проектиране и подготовката на документи за канализатстване по „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи	Община Оряхово, водеща община в Регион Оряхово за прединвестиционно

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

	Публикуване на интернет страницата на общината (чл.19, ал.3, т.13 на ЗУО) на информация за:	Общински бюджет	2016-2020	Информацията е публикувана в интернет и обществеността е информирана	Община Хайредин	
	- Местонахождението на площадката/площадките за предаване на разделно събрани отпадъци;			относно: <ul style="list-style-type: none"> - изпълнение на задължения на общината по управление на отпадъците - местонахождението на площадката/площадките за предаване на разделно събрани отпадъци, вида и условията за предаването им. 	Брой площаадки за разделно събиране на отпадъци, за които общината е публикувала информация за местонахождението им и условията и за предаване на отпадъци.	Фирми, притежаващи площаадки за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси, метал и стъкло, ЕГО
	- вида на отпадъците, които могат да се предават и при какви условия могат да се оставят.					
	Договорни отношения с организация по опазване на отпадъците от онаковки/фарма, притежаваща разрешение по ЗУО за сепариране на битови отпадъци (чл.19, ал.3, т.6)		2017-2019	Постигане на целите по рециклиране: -01.01.2018 г. – мин 40% от общото тегло	Подписан договор	Отчет по договора, включително достигнати цели по рециклиране за 2018г.
	Поддържане на актуална информация (по месеци) от Общината за точното количество на предадените за рециклиране и оползотворяване отпадъци	Общински бюджет	2016-2020	Създадена е база-данни	Създадена база-данни	Община Хайредин

Програма за управление на отпадъците на община Хайдедин 2016-2020г

	Ежегодно планиране и осъществяване на тематични проверки от „Дирекция „Европейски интеграции, Европейски дейности, хуманитарни дейности, екология и устройство на територията“ за изпълнение на нормативните и/или договорните задължения на:	Общински бюджет	2016-2020	Упражнен контрол по спазване на изискванията на ЗУО и местната нормативна уредба	- Брой осъществени тематични проверки; - Брой проверени обекти	Община Хайдедин „Дирекция „Европейски интеграции, Европейски дейности, хуманитарни дейности, екология и устройство на територията“
	<ul style="list-style-type: none"> - площаците за изкупуване на битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло - за регистрация; - на столански, търговски, административни, образователни и др. обекти относно изисквания за разделно събиране и предаване на битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло (чл.33, ал.4 на ЗУО). 					

Стратегическа Цел 3: Повишаване на капацитета на институциите по управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околната среда

**ПОДПРОГРАМА ЗА ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ,
ПОДПОМАГАЩО ВЗЕМАНЕТО НА ИНФОРМИРАНИ
УПРАВЛЕНСКИ РЕШЕНИЯ И ПОДОБРЯВАНЕ НА
АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ОБЩИНАТА**

За ефективното управление на отпадъците от ключово значение е наличието на институционален капацитет в общината във връзка с изпълнение на функциите, възложени й съобразно нормативната уредба и поставените общински цели по отношение на политиката за отпадъците.

Предвидените мерки са свързани на първо място с нормативната и програмна осигуреност на Община Хайредин по отношение на дейностите по управление на отпадъците.

Националното законодателство ясно разграничава отговорностите и задълженията на институциите на централно и местно ниво по управление на отпадъците.

Община Хайредин разполага с *Наредба № 11 за управление на отпадъците и поддържане на чистотата на територията на Община Хайредин*, е издадена във връзка със Закона за управление на отпадъците и отразява основните изисквания за управление на отпадъците на територията на общината. Предвид настъпилите промени в националното законодателство, свързано с управление на отпадъците се препоръчва актуализация на:

- правното основание за издаване на наредбата;
- допълнителните разпоредби и синхронизиране на дефинициите с тези, които са налични в ЗУО и подзаконовите актове по прилагането му;
- текстове, свързани с новоприети наредби.

Предвидените мерки, свързани с тази подпрограма са следните:

- Определяне на такса битови отпадъци, въз основа на количествата изхвърляни битови отпадъци от домакинствата и юридическите лица;
- Създаване на база-данни за управление на отпадъците в Община Хайредин;
- Участие в семинари/работни срещи/обучителни програми по управление на битовите отпадъци в съответствие с йерархията за управление на отпадъците - с акцент върху управление на биоразградимите отпадъци, в т.ч. биоотпадъците, рециклируеми битови и строителни отпадъци, прилагане на добри практики по разделно събиране, рециклиране и предотвратяване на отпадъците;
- Участие в обучение на МОСВ/ИАОС по отчитане изпълнението на целите за битовите отпадъци;
- Изготвяне на годишни отчети за изпълнението на Общинската Програма за управление на отпадъците (2016-2020);
- Изготвяне на годишни планове за осъществяване на контрол от Общината по управление на отпадъците и отчети за изпълнението им;
- Създаване в Общината на електронен регистър/ актова книга за резултатите от осъществените проверки по управление на отпадъците, за дадените предписания, наложените глоби и санкции, резултатите от изпълнението на дадените предписания;

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

- Осигуряване на необходимото техническо оборудване за общинската администрация, с което служителите, отговарящи за отпадъците, да извършват проверки.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ КЪМ ПОДПРОГРАМА ЗА ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ, ПОДПОМАГАЩО ВЗЕМАНЕТО НА ИНФОРМИРАНИ УПРАВЛЕНСКИ РЕШЕНИЯ И ПОДОБРЯВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ОБЩИНТА

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

Стратегическа цел/Оперативна цел	Дейности /мерки/	Бюджет	Източници на финансиране	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение		Отговорни институции	
						Текущи	Целеви	Водеща	Партньор
Стратегическа цел 3: Повишаване на капацитета на институциите по управление на отпадъците, който гарантира чиста и безопасна околна среда	Оперативна цел: информационно осигуряване, подпомагащо вземането на информирани управленски решения и подобряване на административния капацитет на общината								
	Определяне на такса битови отпадъци, въз основа на количествата изхвърляни битови отпадъци от домакинствата и от юридическите лица	Общински бюджет	2018-2020	такса „битови отпадъци“ се заплаща въз основа на количествата изхвърляни битови отпадъци	Одобрени промени в Наредба № 10 за опресъждането и администрирането на местните такси и услуги на територията на Община Хайредин Забележка: след	Домакинствата и юридическите лица имат икономически стимул за намаляване количествата изхвърляни общи битови отпадъци	Община Хайредин		

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2016-2020г

Строекти на отпадъци, прилагане на добри практики по разделно събиране, рециклиране и предотвратяване на отпадъците	Изготвяне на годинни отчети за изпълнението на Обгинската Програма за управление на отпадъците (2016-2020)	Изготвяне на годинни планове за осъществяване на контрол от Общината по управление на отпадъците и отчети за изпълнението им	Създаване в Общината на електронен регистър/актова книга за резултатите от осъществените проверки по управление на отпадъците, за дадените предписания, наложени губи и санкции, резултатите от изпълнението на дадените предписания	Общински бюджет	Обгински бюджет	Обгински бюджет	Обгински бюджет

6 КООРДИНАЦИЯ С НАЦИОНАЛНИ, ОБЩИНСКИ И РЕГИОНАЛНИ ПЛНОВЕ И ПРОГРАМИ

Изготвянето на Общинската програма за управление на отпадъците 2016-2020 г. на община Хайредин е извършено, като се отчитат редица действащи национални и общински програмни документи и се отразяват специфичните условия и потребности на общината в сферата на управление на отпадъците.

6.1 ПЛНОВЕ И ПРОГРАМИ НА НАЦИОНАЛНО РАВНИЩЕ

При разработване на настоящата програма са взети предвид следните национални стратегически и програмни документи:

- Националния план за управление на отпадъците 2014-2020 г. и Националната програма за предотвратяване на отпадъците като част от него;
- Националния стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране до 2020 г.;
- Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на територията на Република България за периода 2011-2020 г.;
- Националния план за управление на утайките от ПСОВ до 2020 г.;
- Третия национален план за изменение на климата 2013-2020 г., и по-конкретно в частта, относяща се до емисии на парникови газове от Сектор „Отпадъци“.

В резултат от изпълнението на мерките по Общинската програма за управление на отпадъците се очаква да се подобри състоянието на околната среда в община Хайредин, като същевременно се достигнат и поставените цели, които са в съответствие с националните цели по управление на отпадъците.

6.2 ПЛНОВЕ И ПРОГРАМИ НА ОБЩИНСКО И РЕГИОНАЛНО РАВНИЩЕ

При изготвянето на Общинската програма за управление на отпадъците е отчетен и *Общинския план за развитие на Община Хайредин (2014-2020г.)*.

7 СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ, ОТЧЕТ, КОНТРОЛ И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

За всеки стратегически документ е важно не само да бъде разработен съобразно с методологията на стратегическото планиране, но и да бъде реализиран съобразно планираните дейности. Поради това наблюдението и оценката на изпълнението на програмни документи са ключови етапи от цялостния процес на планиране, с оглед проследяване на изпълнението на предварително поставените цели, срокове и ресурси и навременно предприемане на действия за преодоляване на възникващи проблеми при реализацията на мерките, а при необходимост – извършване на актуализация.

Прилагане на система за наблюдение, отчет и оценка на Националния план за управление на отпадъците е предвидено като изискване в ЗУО. Съгласно чл. 49, ал. 4, т. 20 от Закона, НПУО следва да съдържа система за отчет и контрол на изпълнението, а съгласно т. 21 – система за оценка на резултатите и за актуализация на плана. Тъй като ЗУО изисква общинските програми за управление на отпадъците да се разработват в съответствие със структурата на НПУО, такава система е разработена и включена и в програмата за управление на отпадъците на територията на община Хайредин.

Мониторингът представлява процес на текущо наблюдение (мониторинг) чрез събиране на информация, свързана с изпълнението на мерките от Програмата, и анализиране и оценка на степента на изпълнение на целите, както и на проблемите при изпълнението и причините за тях. От съществено значение е да се гарантира, че информацията се събира по един организиран и планиран начин и през редовни интервали. Сроковете за събиране и систематизиране на данните трябва да са съобразени с нормативно изискваните срокове за отчети и доклади, с цел постигане на ефективност и ефикасност на процеса. ЗУО изиска Кметът на Общината да представя годишен отчет за изпълнение на програмата за управление на отпадъците за предходната година до 31 март (чл.52, ал.9 на ЗУО), а регионалните сдружения за управление на отпадъците да представят годишни отчети за изпълнение на целите по чл. 31 от ЗУО до 10 март на следващата година. Поради това събирането и систематизирането на информацията за предходната година ще се извършва до края на месец февруари.

Контрол по изпълнение на програмата за управление на отпадъците се упражнява от Общинският съвет (чл.52, ал.8 на ЗУО).

Актуализация на Програмата за управление на отпадъците може да се извърши в случай на промяна във фактическите и/или нормативните условия (чл.52, ал.3, т.2).